

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délelőtt 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 93. szám.

Szombat, április 22.

Föltámadás.

Nagybecskerek, április 22.

Az idő orsója perdült-fordult s a természet gyönyörű arculatja megifjul újra. Enyhe fuvalom kél a levegőben, virág fakad a ligetekben s a mennyből langy eső hull alá az áldott földre, megtermékenyíteni a belé vetett magot. Tavasz van újra, bimbófakasztó, reményt tápláló és életet fejlesztő tavasz — az örökkévalóság varázslatos tünényé, amely sejtelem és hit gyanánt él a romlandó földi ember Istenhez fölemelkedő gondolatában.

Gyönyörű találkozás ez: a természet életének kizöldelése, a meg-megújuló teremtésnek csodás valósága a kereszténység legnagyobb ünnepével, Krisztus föltámadásának velőtrázó szimbólumával. A léleknek és testnek halhatatlansága van ebben, harmónikus vonatkozásban egymásra. Krisztus föltámadása a sírből és megdicsőülése a mennyben: az emberi lélek üdítő tavaszát jelenti. A tavasz illatos lendülete meg az isteni lehetetre utal, amely átjárja a mindenséget s a holt anyagba, rögebe életet ad.

Krisztus ember volt a földön s élete, pályája és végzete az ember sorsát mutatja. Megváltó szenvedése az emberi lélek vigasztalásává lett, föltámadása halála után reménye és megnyugvása a földön tévelygő emberiségnek. Mi szörnyű gondolat az, hogy a földi létnek s annyi magasztos érzésnek és gondolatnak vége egy és ugyanaz: a feloszlás, a megsemmisülés! Az evangélium ihletett tanítása és Krisztus golgotája eltörölte a végső feloszlás gondolatát, amely a hitbeli megnyugvás nélkül elviselhetetlen teher gyanánt nehezdednek az ember lelkére. A megváltás és föltámadás világoszó jelentősége az, hogy a porból istenivé és halhatatlanná emelte föl az embert. Az arasznyi lét

utja megnyult és végtelenné lett. Az élet folyamata egy. Csak keskeny meszgye választja el a földi életet a földöntuli élettől. De a lét mértéke a határon innen rövidebb, mint a határon túl, ahol föltámadunk és találkozunk újra s ahol az Igazság, a melyet fölfeszítenek a földön, felmagasztosul és diadalát üli.

Az ember, amióta csak elkülönült az állattól, hisz egy felsőbb hatalomban, amely sorsát kormányozza s a világ rendjét kezében tartja. Az emberi lélek, ösztönszerű sejtelemről vagy világos tudatból, feltörekvő vágyaival és reménységével mindenha az istenség felé fordult, amelynek maga is része. Krisztus megjelenése a földön a lélekben lakozó misztérium testté válását jelenti s a példa, amelyet vérével megpecsételt, a szeretetet, a részvétet, a jószágot, a türelmes szenvedést és az önfeláldozó készséget hozta a világra, isteni vonások gyanánt.

Nem jó barátja az embernek, aki vallástalanságra tanítja. Megfosztja az égtől, megfosztja a halhatatlanságtól, megfosztja a vigasztalásától. Sajnos, Krisztus tanítása, a szeretet igéje nem valósul meg a világon kellő mértékben. Gyűlölséggel tanítják még az evangéliumot is s a harcot keresik inkább, mint a békét és szeretetet. Oh, sok, nagyon sok még a gyűlölséges indulat az emberek között.

De hát — emberek vagyunk, állhatatlanok és gyarlók s Krisztushoz legfőlebb közeledhetünk, őt soha el nem érhetjük. Krisztus föltámadt! — ezt a jelszót adják örvendve szájról-szájra a hívek a mai ünnepen. Föltámadt s fel fog támadni a tanítása is, egész magasztos erejében, megváltó tartalmában. Fel fog támadni, mint tavasszal a termékenyítő élet s be fogja tölteni a világot jószággal és áldással.

Akkor lesz az ember megelégedett és boldog.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

- Május 6. A jótékony négyelet közgyűlése d. u. 4 órakor a kisdudóv helyiségében.
„ 7. Izr. négyelet közgyűlése d. u. 4 órakor a hitközségi irodában.
„ 8. Torontálvármegye köz. biz. ülése a vármegyházán d. e. fél 10 órakor.
„ 15. Tavaszi közgyűlés.

Alleluja!

Eljöve a földre és hirdette az isteni tanításokat. A gonosz szellem megtiporta az Istenembert, akit keresztre feszítettek, meghala és eltemették. Harmadnapra feltámadva, felmene menyekbe és ül az atyaisten jobbjára felül.

Igy mondja el a krédó a főszenes tragédiát, melynek évfordulóját most ünnepli a keresztény világ. Ezekben a napokon nem frázis az ünnepi hangulat. Más színe van a világnak, más arca az embereknek, mert mindent más szemmel néz ezekben a napokban a lélek. Fenséges idea hat át mindnyájunkat, melyet egyformán érez ur, paraszt, dus, szegény: az örök szeretet ideája.

Mikor ma megcsendülnek a harangok, jól esik felébredni a nagypénteki borús hangulatból s napalkonyatkor alleluját zengeni a háládókkal. Soha semmi nem idéz olyan lelki megtisztulást elő az emberekben, mint az istenember tragédiájának emléke és nincs szentebb öröm, mint örvendeni a feltámadásnak. S ez az öröm, mely néhány napra megszentelíti az embert, mindnyájan tiszta lelki örömmel zengjük: Alleluja!

A husvéti ünnepek alkalmából a nagybecskereki róm. kath. plébánia templomban az istentiszteletek sorrendje a következő: Vasárnap reggel fél 8 órakor csendes mise német, fél 9 órakor pedig csendes mise lesz magyar prédikációval. Délelőtt 10 órakor zenés misét tartanak,

A „TORONTÁL“ tárcája.

Husvét van . . .

Husvét van, az igazság magasztos ünnepe. Üldözték és gyalázták, de Isten volt vele. Isten nem hagyta el, mert magához hű maradt. S eszméit nem tagadta meg a kereszt alatt.

Husvét van, az igazság magasztos ünnepe. És a príbék előtt nem hajlott meg feje. Mert tudta, hogy a császár, bár itt alatt nagy ur, Ölethet is, — az Eszme kikél a sir alul!

Husvét van, a igazság magasztos ünnepe. A két lelkű Pilátus mikor nem bír vele, Mikor halálra vinné ujjongó csöcselék: Az égből akkor írják az örökéletét!

Husvét van, az igazság magasztos ünnepe, Én édes drága népem, árvák árvája tel! A te napod is, hajh, rég felhőkbe öltözött, Te is ott állsz a meszgyén, élet-halál között.

Husvét van, az igazság magasztos ünnepe Oh nemzetem, magadat ne tagadd meg te se. Él az örök igazság minden felhők felett: Életben és halálban veled lesz ez, veled!!

Szabolcska Mihály.

Régi husvétok.

Az erdélyi fejedelmek udvarában, mivelhogy többnyire kálvinisták voltak, különösen megtartották a nagypénteket. I. Rákóczy György hitvese, serkei Lorántffy Zsuzsanna ilyenkor rendszeren meghallgatta Medgyesi Pál, híres gyulafehérvári prédikátor szónoklatát.

A bécsi udvarnál különösen VI. Károly idejében ülték meg nagy pompával a Megváltó feltámadását. Megloccsolni azonban csak az udvarhölgyeket volt szabad.

Egyetlen egyszer történt, amikor is, mint ezt a bécsi Hofarchivban lévő feljegyzések mondják, egy magyar mánás ifjunak, Keglevich József grófnak megengedték, hogy vízzel kevert rózsaját öntsön Mária Terézia főhercegnő kezére.

De nemcsak a fejedelmi udvaroknál, hanem mánásainak háztartásában is nagy szerepet játszott a husvét. A múlt század hetvenes éveiben hétországra szóló vigasságokat adott husvét másodnapján Eszterházy Miklós gárdakapitány.

Az eszterházi kastély zsufolva volt vendégekkel és a bécsi színházak leghíresebb művészeit lehozatta a gavallér-herceg, hogy vendégarátait szórakoztassa.

Nagy ünnepséggel ülték meg a husvétot

mindig Belezna Miklósné pesti házában. 1793-ban, a házi színpadon még magyar előadást is tartottak főuri műkedvelők. Az ünnepi színjátékok Kármán József írta, a lángeszű, ritka szép ifju poéta, akit akkortájt Pest Alkibiadeszének neveztek.

Ritka vidám husvéti ünnepeket ülték Szemeré Pál, az író, péceli vendégszerető kuriájában. Az öreg Kazinczy, Kölcsey és számosan ebből a körből mulatoznak ott vidáman.

Különösen a rendkívül élénk Kazinczy, még öreg nagjaiban is, ha meghallotta a muzsikaszót, azonnal keresett magának táncosnét, még pedig rendszeren a legszebb, legfiatalabb leánykát, és derült kedélylyel járta az akkor módi táncokat.

Ragályi István, Borsodmegye egykori híres alispánja arról volt nevezetes, hogy nem vetette meg a jóféle italokat. A szájhagyomány feljegyezte róla, hogy még a generális megyegyűlések alkalmával is ott állt előtte egy öblös, családi bilikom, hátamögött meg a hajdu.

Ragályi István aztán, ha szomjazott és gyakran szomjazott, csak intett a hajdunak és a bilikom egyszerre teli lett jóféle darócival.

Egy husvét alkalmával az alispánnak egyik unokaöccse, később veje is, Ragályi Tamás, illő tisztességtudással beállított a sajjó-szentpéteri

UJDONSÁGOK
TAVASZI IDÉNYRE

Női és leány konfekciók, férfi és gyermek konfekciók,
valódi angol, francia és belföldi divat kélmék mér-
* * * * * ték szerint megrendelésekhez. * * * * *
Kovács Gedeon Nagybecskerek.

a melyet megelőzőleg német prédikáció lesz. A zenés misén az egyházi ének- és zenekar Kempter „Misé”-jét fogja előadni, off-rtóriumra pedig Weninger József egyházi karnagynak „Intonat decelo” című négyzólamú női karát éneklék el. Husvét hétfőjén reggel fél 8 órakor csendes mise lesz magyar, fél 9 órakor csendes mise lesz német prédikációval, míg délelőtt 10 órakor ünnepi nagymisét tartanak, a melyet magyar prédikáció fog megelőzni.

A nagybecskereki ev. ref. templomban husvét vasárnap és hétfőn d. e. 10 órakor uri szentvacsora és szentség kiosztással egybekötött istentisztelet lesz.

Törökbecsén pedig husvét első napján d. u. 3 órakor lesz ref. istentisztelet a Gaal tanító iskolájában.

— **Görög keletiek virágvasárnapja.** Görög keleti polgártársaink holnap tilik meg virágvasárnap ünnepét. Ez alkalommal a szokásokhoz híven ma délután 2 órakor ment végbe a barkaszentelés, a mely a belvárosi gör. kel. templomban folyt le. A barkaszentelés után a nagyszámu hívők körmenetben végigvonultak a Szerb-templom, Árpád- és Hunyadi-utcákon, majd ismét visszamentek a templomba, a hol folytatták az istentiszteletet.

— **A jótékony nőegylet közgyűlése.** A nagybecskereki jótékony nőegylet május hó 6-án tartja közgyűlését, amelyre szóló meghívó a következő:

A jótékony nőegylet évzáró közgyűlését f. évi május hó 6-án délután 4 órakor a kised-óvó helyiségében fogja megtartani, melyre az egylet tagjait teljes tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat: 1. Évi jelentés az egylet működéséről. 2. A pénztárnok jelentése. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. A felmentés. 5. Az 1906. évre szóló költségvetés. 6. A választmány újjáválasztása. 7. Indítványok. Kelt Nagybecskereken, 1905. évi április hó 21-én. Dr. Dellimánics Lajosné, elnök.

— **Kérelem.** Tisztelettel kérjük fel azon urhölgyeket, urakat, községek és más testületeket, a kiknek a Kiss Ernő-szobor ügyben gyűjtőleveket küldöttünk, hogy ezen gyűjtőleveket habár a gyűjtésük eredményre nem vezetett is, mielőbb visszaküldeni szíveskedjenek. Nagybecskerek, 1905. április 18-án.

A Kiss Ernő-szobor végrehajtó bizottsága.

— **Egy nagybecskereki medikus kisasszony sikere.** Mint a budapesti poliklinikai értesítőben olvassuk, Fischer Regina kisasszony, mint negyedéves orvostan-hallgatónőt, Fischer Mór nagybecskereki tanító jeles képzettségű leányát egyhangu határozata értelmében a poliklinikai belgyógyászati osztályhoz gyakornoknak ki-nevezték.

— **Látogatás a konviktusban.** Dr. Várady Árpád címzetes püspök, Wittenberger Antal temesvári kanonok és Kayser Lajos makói plébános tegnapelőtt délután meglátogatta az Engel Ferenc vezetése alatt álló konviktust s

teljes elismerésüket fejezték ki a látottak és tapasztaltak felett.

— **Mulatság.** A „Szenhuberti ifjusági egyesület” április hó 24-én, husvéthétfőn Szenhuberten a nagyvendéglő helyiségeiben táncos egybekötött táncmulatságot rendez. Kezdeté este pont fél nyolc órakor. Beléptidij személyenként 80 fillér.

— **A kereplő fiúk.** Évente megírjuk, hogy azok a derék 10—12 éves fiúk, kik nagycsütörtökön és -pénteken a Rómába távozott harangokat pótolják, az ő szerepléseiket olyan üvöltéssel kísérik, mely rémi kritikára ad okot. Nem azt a pokoli lármát gondoljuk, mit a kelepelővel csinálnak, sem azt a fülsiketítő ordítást, melyet ad majorem dei gloriam a csendesen szunyókáló polgártársaink ablakai slatt véghez visznek. Ezekhez már valahogy hozzászoktunk. De mélyen elszomorító az, hogy nálunk még a fiatal generáció sem magyarosodik. Hát nem különös az, hogy ebben a magyar városban senki sem akadát fönn azon, hogy valahány gyerek hirdeti a mise vagy a vecsernye kezdetét, valamennyien német nyelven tessék azt? Nem szólnánk semmit, ha például a „deutschvárosi” polgártárs megkívánná, hogy neki az ő nyelvén hirdessék:

— Das Erste in die Messe.

Am legyen. De hát a többi utcákban magyarok is lagnak, azok pedig megkövetelhetik, hogy 10—12 éves gyerekek, kik most kerültek az iskolából, mely a dolog természete szerint nem lehet más, mint magyar, hogy ezek a gyerekek magyar nyelven hirdessék az időt. De ne okoljuk csak a gyerekeket. Lapunk egyik barátja, ki tavalyi felszólalásunkat komolyan vette, megkérdezte az egyik fiutól, vajjon miért nem kiabálnak magyarul.

— Mert senki se tanít meg rája.

Ez volt a lakonikus válasz. Amiből az következik, hogy ezek a fiúk époly szívesen kiabálnak magyarul, mint németül. Ők elvégre is nem csinálnak nemzetiségi politikát s a magyar ember adta kalács legalább is úgy izlik neki, mint a németé. Tessék ezt a választ a hitoktatóknak és tanítóknak tudomásnyra venni. Ő rajtuk áll, hogy ebben a csekélységnek látszó dologban is megmagyarosodjunk s ők bizonyára szívesen teljesítik ezt a kötelességüket is.

— **Koszorúmegváltás.** Balázsi József főgimnáziumi igazgató Szabó Ferenc halála alkalmából koszorúmegváltás címén 20 koronát küldött a nagybecskereki árvaház alapja javára, a miért hálás köszönetét fejezi ki az árvaházi bizottság.

— **A motoros közlekedés.** Mint Temesvárról írják, Baader Henrik, az ottani villamos városi vasút igazgatója Temesvár személy- és áruforgalmának emelése, valamint a város iparának és kereskedelmének fejlesztése érdekében azt az indítványt terjesztette a városi tanács elé, hogy a Temesvárról kiinduló helyi érdekű vasutakon a motoros közlekedés bevezetése, továbbá a vasuti fővonalokon h. é. motorközlekedés életbeültetése

iránt intézzen fölterjesztést a kereskedelmi miniszterhez. Kívánják továbbá, hogy a temesvár-aradi, a temesvár-nagykikindai, a temesvár-lugosi és a temesvár-verseci fővonalokon is az oda- és vissza való utazásra nézve egy helyi érdekű motorközlekedés léptessék életbe.

— **Gépeszek vizsgálja.** A gőzgépezetők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1905. évi április hó 29-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Küttl-ter 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **A nagybecskereki függetlenségi párt.** A mai postával kapjuk a következő meghívót: „Felkérem, hogy a nagybecskereki függetlenségi és 48-as pártnak f. hó 23-án, husvét vasárnap d. u. 3 órakor a Korona-szálloda nagytermében megtartandó alakuló közgyűlésére megjelenni szíveskedjék. Tisztelettel az előkészítő bizottság nevében: Dr. Kardos Samu.”

— **A járványos nyakszirtmeregvedés.** Utolsó időben nap-nap után többet irnak és beszélnek az ugynevezett nyakszirtmeregvedésről, a mely járványszerűen pusztít s ma már nálunk Budapesten is megjelent az első eset. A járványról szóló rémületet keltő újsághírek indokoltá teszik, hogy néhány szóval a dolog mibenlétéről megemlékezzünk. Orvosi világ előtt a betegség semmiképpen nem új s már mintegy 30 év óta ismeretes s pontos megfigyelések révén több hasonló megbetegedéstől biztosan megkülönböztethető. Annyi tény, hogy a megbetegedés, különösen a kezdési szakában több más betegséghez hasonlít s így nem lehetetlen, hogy már régebben fordultak elő ilyen betegségek, de nem ismerték fel, hiszen mai nap is megtörténik, hogy összetévesztik a közönséges agyhártyalobbal, hagymázal és dermedettel (tetanus) s csak a legújabb vizsgálatok adták biztos ismertető jelét a megbetegedésnek, a mennyiben ezen vizsgálatok kiderítették, hogy mikroorganizmusok terjesztik a betegséget s ezen mikroorganizmusok gömb alakú, csak 800—1000-szeres nagyítás mellett látható apró gombócok, befészkelik magukat az agy és gerincvelő hártái közé s okozzák a betegséget, mely rendkívüli heves főfájásról, hányási ingerrel, eszméletlenséggel, magas lázzal és görcsös merevedéssel jár. A görcsös merevedés a tarkó és törzs izmaira terjed ki s ennélfogva az egyének nyak és háta oly merev lesz, hogy mozdulatlanul fekszenek, sőt hátuk ivszerűen görbül meg annyira, hogy súlyos esetekben a szerencsétlenek csak fejjükkel és lábuk sarkaikkal érik a fekhelyet. A betegség rendszerint csakis gyermekeket és 20—25 éves korban levő erőteljes férfiakat támad meg. A fertőzés az észleletek szerint az orron át történik. A szoros együttélés, a szenny, a rossz táplálkozás képezik azon körülményeket, a melyek mellett a betegség elterjed. Főleg észlelték járványszerű fellépését a

kuriára, hogy meglocsolja a házikisasszonyt, a szépségben és földi javakban gazdag Ragályi Magdolnát.

Magdolna kisasszony épen a kis ajtón lépett ki, utána meg jött az alispán uram, mikor Tamás urfi szembe locsantotta a rózsavizzel; de nem látván a hatalmas vicispánt, az is kapott egy kicsit a husvétii szagos vízből.

Lett nevetés. Maga az alispán nevetett legjobban és kétfelé törölve a bajuszát, félig tréfásan, félig zsörtölődve jegyezte meg:

— No fiam, Tamás, csodát miveltél! Egész életedben emlegetheted, hogy vízzel itattad meg Ragályi Istvánt!

Érdekes volt a husvétii ünnep József nádor udvarában a század elején, mikor a palatinus második neje, Hermina, Anhalt-Bernburg hercegnője élt még.

A nádor ugyanis katolikus volt, neje pedig kálvinista lévén, az udvar mindkét felekezet szokásaihoz híven ülte meg az ünnepeket.

A palatinus maga résztvett a feltámadási körmenetben, az ünnep első napján pedig misét mondatott, amelyet többször Fischer István báró, egri érsek tartott, aki nagy kedvence volt az öreg palatinusnak. A misén megjelentek: Koll-

benráth gróf, országos főhadai kormányzó, Gyulay Albert gróf, osztályos generális, a zászlós urak és udvari hölgyek.

Ugyanekkor Hermina főhercegné, nem lévén még helyén a mai Kálvin-téri református templom, udvarától kísértetve, a pesti református oratoriumba ment, ahol egybegyűlt a kálvinista arisztokrácia, a Telekiek, Rádayak és még több családnak, különösen női tagjai.

Az egyházi előjárók a hercegnő számára készült padot vörös bársonnyal vonatták be, a katedrát pedig a legfinomabb muszlinnal ékesítették, míg az ur vacsorájának asztalát arannyal kivarrott nehéz bársonyterítővel fedték be.

Hogy az egyhangú éneklést kellemetesebbé tegyék, a presbyterium férfiai hordozható orgonát állítottak be, s a prédikációt Kleinmann, a főhercegné udvari papja tartotta.

Husvétii följegyzésünkben még egy érdekes körülményt említettünk.

1794 nagypénteken Latzkovits János, a Jakobinus-társaság igazgatója, találkozott a bajor — ma a váci-utca folytatásául elvett Lipót-utcán — Vadász Györggyel, Sándor nádor titkárával. Beszédbe eredvén vele, mondá, hogy szeretne mulatni menni:

— Ilyen szent napon kapitány uram — hová gondol?

A szilaj Latzkovits torz mosolyra vont a ajkait:

— Látom, hogy kegyelmed még az ósdiak közül való, hiszen nincs Isten, szentek még kevésbé vannak.

Vadász faképnél hagyta az aufklárista urat, aki tovább menve, Bujanovits Kornállal, egy ágens fiával jött össze, akivel aztán együtt mentek a Hilf-kertbe.

Hirtelen zivatar támadt, s éppen mikor a kapun be akartak lépni, a vilám előttük alig husz lépéssnyire ütött egy fába.

— No lám, hogy nincs Isten, ha lenne, belém vágta volna a mennykővét, amiért annyit szidom — jegyzé meg nevére a vad Latzkovics.

Bujanovichtól belévitte Latzkovits az összeküvésbe is és a fenti epizód az előbbinek vallomásaiból került Barkó Vince tábornok jelentésébe.

A generális jelen volt, mikor Latzkovitsot kivégezték, s midőn a hóhér pallosa sujtott, a fenti epizód hatása alatt sugta szomszédjának:

— Vajjon elhiszi-e most már ez az ur, hogy mégis van Isten.

D'Artagnan.

A radio-activ

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűviz, reggel fél pohárral használva,

jelenleg a legjobb természetes gyomor-, bél- és vértisztító, mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője. — Az első magyar ásványvíz, amelyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. — Kapható kis és nagy üvegben.

(20—16.16)

Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

betegségnek kaszárnyákban, pl. Alsó-Ausztriában 20 év előtt. A halálozás nem nagyobb, mint más agyhártyalob mellett, 30% és 70% közt ingadozik. A felgyógyultak legtöbbször testi vagy lelki nyomorekokká válnak. Hazánkban ez ideig csak sórványosan fordult elő a megbetegedés, mely egyébként nehezen fejlődik járvánnyá, mert a ragályozás is sok mellékkörülménytől függ s így az ellene való védekezés is lehetséges. (Dr. F. B.)

A magyarországi gyógyszerész-egylet XIV. járása április 29-én tartja gyűlését Nagybecskerekben a Rózsa-szállóban.

Apad a Béga. A Béga, mely néhány nappal ezelőtt még valóságos árvízvesedelemmel fenyegetett bennünket, az elmúlt éj folyamán mindenütt tetemesen apadt s hacsak újabb nagyobb esőzések nem állanak be, úgy biztosra vehető, hogy további pár nap leforgása alatt a víz már a normális fokra apad. A reggeli órákban érkezett jelentések szerint a víz Kustélynál 152 centiméterrel 142 centiméterre, Kiszetőnél 135-ről 120-ra, Temesvárnál 131-ről 60-ra, Ittébenél 115-ről 64-re, Nagybecskereknél 143-ról 131 centiméterre apadt, míg Écskánál és Titelnél néhány milliméternyit áradt a víz, de valószínű, hogy még a mai nap folyamán itt is be fog állani az apály.

Gazdák tanulmányi kirándulása. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, mint minden évben, ez idén is tanulmányi kirándulást rendez. Az ez idei kirándulás Mezőhegyesre van tervezve és körülbelül május hó közepéig lesz megtartva. Célja a mezőhegyesi gazdaság, ménes, gulya és sertéstenyésztés megtekintése és a cukorgyár meglátogatása. Az utiterv részletes kidolgozása most van folyamatban, mivel kidolgozásának fontos kelléke az, hogy a résztvevők számát ismerjük, ezen az úton is felhívjuk az összes érdekelteket, valamint úgy egyetünk, mint a gazdakörök, hitel- és tejszövetkezetek tagjait, hogy ha részt óhajtanak venni, ebbeli szándékukat irodánkhoz mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület Igazgatósága.

Óvakodjunk a betörőktől. A budapesti s számos más vidéki város rendőrkapitányságától nap-nap után érkeznek az itteni rendőrséghez táviratok, amelyekben figyelmeztetnek bennünket, hogy egy idő óta egy vándorló betörőbanda veszélyeztetni az ország közbiztonságát. A rendőrkapitányság most ezuton figyelmeztetni kívánja a város közönségét, főleg pedig az üzlettulajdonosokat, hogy üzleteiket, illetve pénzeszközöiket lehetőleg Wertheim-lakattal gondosan zárják el s a maguk részéről is tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket, mielőtt még valami baj találna bekövetkezni.

Valódi müncheni udvari sör. A szakértő sörivők öröme megérkezett már a husvétkor szokásos müncheni sörküldemény Nagybecskerekre. Winkler Ottó „Koron” szállodásunk, aki nem mulasztotta el a gourmand sörivők legkedvesebb ízlását, a valódi müncheni udvari sört, a „Spätkaiserbräu”-t meghozatni. Már ma este 5 órától kap-

ható nála a söritalok legkitünőbbje; azonkívül a husvéti ünnepek alatt meglepetésről is gondoskodott a nagybecskereki közönségnek, ugyanis a szegedi II. ker. honvédeknek első hangversenyét válogatott műsorral holnap vasárnap este pontban fél nyolc órakor a „Koronában”, második hangversenyét husvét hétfőjén pedig a „Kaszinó” vendéglő összes termeiben tartja meg. Ezen hangversenyekre előre is felhívjuk városunk közönsége figyelmét.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Születések: Gojkov Iván, gk. földmives, leánya. — Arsinov Vitélyos, gk. napszámos, leánya. — Mertel Mihály, ág. ev. fékező, fia. — Szőke István, rk. vincellér, leánya. — Szlovacssek János, rk. portás, leánya. — Borbély Pál, rk. földmives, fia. — Rózsa Sándor, rk. földmives, fia. — Mucsalov Iván, gk. földbírtokos, fia. — Hajnal Bernát, rk. tanfelügyelői tolnok, leánya. — Pörge István, rk. napszámos, fia. — Bágyin Szvetiszlav, gk. földműves, leánya. — Brandeisz Fülöp, izr. kereskedő, fia. — Kokavec János, ág. ev. mozdonyvezető, fia. — Martinov Sebő, gk. földmives, leánya.

Halálozások: Özv. Jerbics Mihályné, szül. Grazsán Lucretia, rk. 90 éves, aggkór. — Kolleth Mátyás, rk. 73 éves földmives, szervi szívbaj. — Körmöndi Julianna, rk. 3 hónapos, bélhurut. — Angyel Darinka, gk. 12 éves, görvélykor. — Özv. Dragosov Nesztorné, szül. Koliszterov Katalin, gk. 96 éves, aggkór. — Szórád Géza, rk. 3 hónapos, göröcsök. — Wagner József, rk. 19 hónapos, hörghurut. — Szarand Vitélyos, gk. 56 éves, napszámos, tüdőlegdug. — Deckurszi Magdolna, rk. 53 éves, cseléd, tüdőlt veselő. — Czvetkov Péter, gk. 14 éves, dermedés. — Damian József, rk. 85 éves, ács, aggkór. — Szabó Ferenc, rk. 61 éves, apátplébános, szervi szívbaj. — Meiszner Anna, rk. 85 éves, aggkór. — Kalocsai Margit, rk. 13 éves, idült veselő. — Gombár Mátyásné, szül. Heidl Magdolna, rk. 42 éves, méhrák.

Margit-crém. Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítőszerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztatlanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdév, fiatalá varázsolja. Nemcsak az arcot, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

A valódi hírneves Málnási Siculia (szekely) gyógyfürrásvíz forrktára Nagybecskerekben: Rósa Béla üzlete. Nagykikindán: Augner A. üzlete. Zombolyán: Manzin és Ferch üzlete.

Orvosi körökben már régi ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

Lapunk legközelebbi száma a husvéti ünnepek miatt, kedden este jelenik meg a rendes időben.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Kossuth és a koalíció.
Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A politikai körökben, legfőképpen most a koalícióban, Kossuth Ferencnek legutóbbi koalícióról szóló cikkei a beszélgetés tárgya. A függetlenségi javarésze örömmel olvasta és kommentálja, mert a válságból a függetlenségi eszme megerősödését dedukálja. Ellenben a koalíció többi pártja meglehetősen neheztel a cikknek ama axiómája miatt, hogy a koalíció védekezésére jó, de alkotásra — alkalmatlan.

A képviselőház ülése.
Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház a husvéti szünet után szerdán ülésezik először. Ezen az ülésen csak a következő ülés napirendjét állapítják meg, de, hogy a napirendbe felveszik-e a felirat tárgyalását, azt még a koalíció körében sem tudják határozottan.

A galíciai csendőrség nyelve.
Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lembergől táviratozzák:

Zacherlin

a legjobb rovarirtó szer.

Csak üvegben tessék vásárolni.

Nagybecskerek:
Armbruster József
Csada Károly
Deutsch Márton
Fleischmann József
Galler Péter
Gimpel József
Gligorijevits Józsa
Özv. Guttmann Jakabné
Hajduska Jenő
Kadelburger Lipót
Keppich A. Sándor
Klein Samu
Kohn Tóbiás
Konkoly L.
Bulya Lyubicza

Nagybecskerek:
Prandell Rezső
Ro'sa Ignác
Ro'sa Béla
ifj. Skripal József
Strauss Pál
Schlesinger D.
Turinszky Tódor
Weiterschan Jakab
Zimmerer Antal
Béga-Szt.-György:
Strasser Gyula
Ploczár József
Schall Gyula
Grabác:
Wolf Mihály
Módos:
Deutsch testvérek

Módos: Hoffmann Ádám
Nagy Béla
Melencze: Mijin V., gyógyszerész
Perlasz: Fischer Jakab és fia
Hatz János
Titel: Janković M. Lázár
Krisan Dusan
Nonnenmacher Endre
Meszárov Mátvás
Török-Becse: Milovánović István
Schlesinger Izidor
Török-Kanizsa: Schwarz Antal
Zichyfalva: Klein Jakab
Schler Sándor.

A galíciai tartománygyűlés és a Reichsrath lengyel-klubjának ismételt sürgetésére az 1869-ik évi nyelvredelet alapján a galíciai csendőrségnél nagyobb teret fognak juttatni a lengyel nyelv használatának. A landweh-miniszterium most dolgozik a szolgálati szabályzatnak ily irányban való módosításán.

Egy grófnő öngyilkossága a templomban.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Milánóból sürgönyzik, Pallavicini örgrófné tegnap az itteni székes-egyházban öngyilkos lett.

Orosz-japán háború.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni Morning Postnak jelentik Washingtonból: A japán kormány az Egyesült-Államok kormányának bejelentette semlegességének állítólag Franciaország részéről való megsértését. A washingtoni kormány előreláthatóan beéri azzal, hogy tudomásul veszi a notifikálást. Mindamellett a helyzetet ők is komolynak, sőt aggasztónak tartják.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Daily Chronicle”-nak azt jelentik Hongkongból, hogy odaérkezett hajók jelentése szerint a balti flotta már nincsen a Kamrang-öbölben. Tokióban nagy az izgatottság. A kormány mindenfelé táviratokat küld, amelyekben a flotta tartózkodási helyéről kérdezősködik.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: Franciaország a japán jegyzékre azt válaszolta, hogy Rosdesztvenszkyt már régen utasította a Kamran-öböl elhagyására, de a tengerész ezt nem vette figyelembe. A francia kormány erre megkereste az orosz kormányt, mely többszöri sürgetésre megparancsolta Rosdesztvenszkynek az öböl elhagyását. A francia kormány kijelenti, hogy az indó-kínai hatóságoknak szigorú utasítást küldött a semlegesség megőrzésére.

Szergiusz nagyherceg gyilkosa.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Moszkvából jelentik, Szergiusz nagyherceg gyilkosának Kolajevnek bűnpörét tegnap tárgyalták és a merénlyöt halálra ítélték. Az ítéletet kedden hajtják rajta végre.

Az olasz vasutas sztrájk vége.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, az olasz vasutasok sztrájkbizottsága tegnap délután kimondotta, hogy a sztrájkot teljesen beszünteti, miután a vasúti miniszter teljes bűnbocsánatot ad mindenkinek.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 22. (A nagybecskerekeli Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak néhány fillérrel csökkentek. Déli záratok a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	17 44
Buza (októberre)	16 24
Rozs (áprilisra)	14 36
Rozs (októberre)	13 24
Tengeri májusra	—
Zab (októberre)	11 52

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Kohn Samu panesovai nyomdájában a folyó hó folyamán Rehák István ozorai községi jegyző ellen „üzelmének ismeretése” címen egy röpirat jelent meg, melyben „ismeretlen” szerző a legképtelenebb — hogy ne mondjuk — gyalázatos vádakkal rohan neki községünk jegyzőjének.

Mint hogy a fenti — nem tudjuk, minek nézzük — iratban az ismeretlen szerző községünk legbefolyásosabb egyéneire is hivatkozott, erkölcsi kötelességünknek tartjuk a nyilvánosság tájékoztatására minden garnirozás nélkül a következő és általunk bármikor bizonyítható tények publikálását:

Mikor Rehák jegyző Ozorára jött, a község mint erkölcsi testületnek körülbelül 60.000 kor. függő adóssága volt; a lakosság 18% pótdót fizetett; a kül- és belrendőrök javadalmazása, mely évi 9000 koronát tesz ki, terményekben volt

fizetendő, valamint az elfogatozás is, mely évi 4000 koronával szerepel a költségvetésben és számadásban, még természetben volt lerovandó.

Ez a két tétel 13.000 korona, a mi a községi 40.000 korona adóalap 32 1/2%-ának felelt meg; s ha ehhez a megyei pótdó 5 1/2%-át is hozzászámítjuk, úgy Rehák jegyző időjövetele idejében az összes pótdó 56% ot tett ki.

Ma azonban, dacára „rossz”-nak nevezett gazdálkodásának, a 60.000 kor. függő adósság törlesztetett, a 13.000 koronát kitevő kül- és belrendőrök fizetése és az elfogatozás megváltott és — „horribile dictu” — az ő „lelküismeretlen”-nek minősített gazdálkodása azt eredményezte, hogy a közs. pótdó ma 4 1/2% ot.

Tehát Ozora községe nemcsak hogy nem ment tönkre, hanem Rehák jegyző időjövetele idejében volt 56% pótdó lepadt a megyei 5 1/2% ot is egybeszámítva 10% o-ra.

Alatta 8000 kor. költséggel tataroztatott a község háza; 6100 koronáért vétetett meg orvosi lakásnak a „Gyorgyevics”-féle ház; 4000 koronát szereztek be tűzoltó-szerek; felépítették a bikas- és ménistálló, valamint a faiskolai kertész-ház; az állattenyésztés előmozdítása céljából apaállatok szereztek be; megcsináltatta a gazdasági kompot a községi rében és megcsináltatta 1800 kor. költséggel a már 12—13 évvel ezelőtt furatni rendelt árterzi kutat, mely határozottan üdvös a község minden egyes lakójára.

De hát honnan fedeztettek a többi kisebb tételű kiadások, melyek 6000 lelken felül számláló lakosságu községben szükségesek?

S mindezt nem a pótdó felemelése, hanem annak leszállítása mellett eszközölte.

Ha csak ezen adatokat mérlegeljük is, napnál világosabban kitűnik, hogy Rehák jegyzőt nem lehet és nem szabad „mir nichts — dir nichts” elnevezni „lelküismeretlen” stb.-nek, mert hiszen, ha minden melléktekinet nélkül a legnagyobb tárgyilagossággal mérlegeljük itteni 9 évi működését, úgy ostoba az, ki Rehák jegyzőnek a község érdekében kifejtett hasznos munkálkodását kétségbe vonni merészkedik.

Különbben az egész dolgot nem tekintjük egyébként, mint határtalan személyi gyűlöletből eredő áskálódásnak és éppen ezért kerülnék a broszura szemérmetlen kifejezéseit is bonckés alá venni, mert hogy ezen roszhiszeműséggel szárnyra bocsátott és csakis kocsis szájába illő kifakadások mit érnek, az alábbiakból még jobban kitűnik.

Mikor Rehák jegyző Ozorára jött, a községi földek 1 évi hasznobérolidankint 20—30 kor. közt váltakozott, holott az ő „rossz” jegyzősége alatt 1 hold földnek évi bérösszege 40—60 kor. Hogy ebből kinek van haszna: a vak is látja.

Foglalkozik továbbá Rehák jegyző egy kis mezőgazdasággal is, de azon tudattal, hogy mint községének egyik vezetője, a népet az okszerű mezőgazdasággal megismertesse.

Régebben 1—2 jómódu gazda kivételével az egész lakosság nyáron át a nagy fáradtsággal, idővesztéssel járó nyomatást végezte, de mióta ő egy jó magyar gyártmányú cséplőgépet hozott a községbe, nincs valamirevaló gazda, ki nem géppel cséplélti búzáját. Hát ez nem haladás?

Még „bolond”-nak is elnevezték a szerzővel egykötőnk, mikor kezdetben 3-szor, utóbb pedig pláne 4-szer kapáltatta meg a kukoricáját, de lassanként megváltozott a vélemény a lakosság rajtolt arra, hogy a többszöri kapálás „hasznos” ha nem használ is, de ártani sem árthat”. S íme ezen igazság gyümölcseit élvezte községünk lakossága a múlt év őszén is, amikor hasonlíthatatlanul jobb és több kukoricatermést nyertünk, mint a megye bármely más községe, mivel a nép „telhetetlen” s nem elégszik meg 1—2-szeri kapálással, hanem 3—4-szer kapál, mint a „rossz”-nak titulált jegyző.

De menjünk tovább!

Rehák jegyzősége alatt olyan községi iskola létesült, amely messze vidéken rikítja pártját. Ugy hisszük, ezt sem kapzsiságból tette. Nem tekintve a pénzbeli áldozatokat és nem reáflaktálva semmiféle gunyos megjegyzésre, — szülőtelepet létesített és megismertette az általunk csak kevéssé ismert modern szőlőművelést, min k következőképpen az, hogy ma minden joraváló

gazdának van néhány okszerűen kezelt szőlő-tőkéje, amelynek gyümölcseit már is élvezzük.

Végül még megjegyezzük, hogy a községünk határában elterülő ugynevezett „Dominális” földeknek a község részére laendő megszerzése minden helybeli lakosnak legfőbb óhaja volt. — Rehák jegyző „nagyhirű” elődjei valamennyien megkísérelték ezt, de egyiküknek sem sikerült, míg végre ő, a leirhatatlan címekkel illetett jegyző, Rehák István, határt nem ismerő buzgalma és utatjárása folytán mégis megszereztük csere utján a kincstártól az említett és a községre nagyon fontos földet.

Ha tehát az előadottakat vesszük is csak tekintetbe, úgy „rossz máju”-nak nevezhető az, aki Rehák István jegyzőt — községünk érdekében elkövetett hasznos munkálkodását illetően — nem méltányolja, hanem a broszura szellemében pellengére állítja.

Mindezt pedig nem Rehák István ozorai községi jegyző reputációjának megvédésére, (ezt meg fogja tenni ő maga) sem pedig általa ezen ügyből kifolyólag már kért fegyelmi eljárás befolyásolására hoztuk fel, hanem csakis a való tényeknek a nyilvánossággal laendő közlésére szoritkozunk, s mint említettük, ezeknek bebizonyítására mindenkor készek vagyunk.

A röpiratnak egyéb, ördögi fufanggal kicirkalmazott ostobaságai már természetükön fogva sem arra valók, hogy ép eszű és józan gondolkodású indifferens egyének foglalkozzanak velük.

Ozora, 1905. évi április hó 20-án.

Lupuleszku János.

Ársza Miloradovity.

Wersio József.

Pavel Kreczu.

Klauber R. M.

(498—1.1)

Foulard-selyem

mét. 65 krtól 370
frtig, bluzok és ru-
háknak. Bérmentve
és már elmozolva
a házhoz szállítva.

Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich

5/2—6.3

Sarg-féle Szappan
Glycerin-
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin-szappan

egy felhőtlen, mint gyermekeknek a leggyöngébb
korban a legkitűnőbb tisztító-szernek bizo-
nyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár,
Schauta, Frühwald, Beauz Karoly és Gusztáv, Schandl-
bauer stb. által a legjobb eredménnyel használják

(219—42.7)

Etvágytalanság, emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők rohltschl
Tempel-forrás-víz időnkénti élvezete által. Régebbi keletű vagy idült ilyen-
nemű bajknál a Styria-forrás-víz
(erősebb hatásu) előnyösebben használható.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Báthory-utca 8.

(355a—2.2)

SCHUBERT FERENC

Nagybecskerek, Ferenc József-tér (Pénzügyi palota.)

Elsőrangú gyártmányok gyári raktára

kerékpárokban és motorkerékpárokban
valamint alkatrészek legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett.

Emallrozás és mindennemű javítás szakszerűleg.

Raktára és egyedüli eladóhelye a híres „Odeon-grammofon”-nak és a mindkét oldalán bejátszott „Odeon”-lemezeknek a legnagyobb választékban.

Grammofonok 40 koronától feljebb Javítások olcsón

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

(334—10.6)

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

LEOPOLD GYULA hirdetéses kiadóirog Budapest, Erzsébet-körút 54.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni. **Saját érdekében** kérje ezért dustartalmu **mintagyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODERN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VÉRZEGÉNYSEG, ÉTVÁGYTALANSAG, IDEGESSEG gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR.** Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3.20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, **KALVIN-TÉR.**

Császárfürdő Elsőrangú kenes hevívíz gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kád-hőleg-villamos víz-, szénasavas- és napfürdővel. 200 kényelmes lakosztóval. A legszolidabb kezelés. **téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.** Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ **MINDENÜTT KAPHATÓ**

Szőnyegek takarók függönyök eszketűgöngyök. **S. SCHEIN** os. és kir. udv. száll. **WIEN, I., Bauernmarkt 12.** Dustartalmú képes **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHEK VILMOS elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kóspasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1.20. **Dr. Kovács gyógytára** Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA SZÁLLÁS SIMON PÁL **BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 25. SZ.** 100 szoba 2-20 K-tól felebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és szórakozók a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók fele.

SMITH PREMIER képviselőik kerestek. **SMITH PREMIER N° 5** **kepes arjegyzék ingyen.**

BALASSA FÉLE UGORKATÉ Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatával. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1.20, K. **BALASSA KORNÉL** gyógyszerháza Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER fő részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke. Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43. Katzer szórmeárui az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE NAGY **1000.000** **SZERENCSE-SÓRÁRÉSZV. KISS KAROLY-TÁRSASÁG BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT.**

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, ugy-színtén a hágy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdessal való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvényes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elhízás és idült közsvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére. Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja stb. stb. Székiúdi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénasavat szűrt gyár t. MALNÁSI ÜRDÖN Háromszék vm. Czím: SICULIA, Málnásfürdő, Főraktárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban. Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénaság szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ. az összes közép-iskolákban a legjobban be-
MAGYAR KÖRZŐ **MINDENÜTT KAPHATÓ.**

KIVÁLÓ VASPRÁEPARATUM **A KRIEGER-FÉLE tokajji China-vasbor.** Elsőrangú magyar vas-specialitás kitünő saját-ságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és gyors fel-szívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gramm borban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter ur engedélyével látta el. Az ered-mény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévként örvend. Sokan utá-nozzák; de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek. Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb = gyógyszerházaiban és főelárusító helyén = **Magyar korona gyógytár BUDAPEST, KALVIN-TÉR** Telefon 58-47. Telefon 58-47. 15b-9.47(88:16)

Védjegy: „Horgony”. **A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** **12-25.18**

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult közvényűnél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillár, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógy-szerházaiban kapható. - Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben. **Richter gyógyszerháza az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

KÁVÉ

Santos	K. 2.32	Mocca	K. 3.20
Manilla	2.40	Mocca arab	3.80
Portorico	3.-	Ceylon	4.20
Kostarico	3.40	Santos gyöngye	3.-
Aranyjáva (Libéria)	3.-	Portorico	3.40
„ (kiválasztott)	3.80	Java	3.-
„ (Menado)	3.80	Cuba	3.60
Cuba	3.60	Ceylon	4.-

Áraim versenynékiek. Minden próbarendelés állandó vevőt biztosít részemre. Az árak kilogrammonként és legalább 4 1/2 kg. vételnél kivánt beosztással bármely postállomásra bérmentve, utánvétellel értendők.

Az ünnepekre ajánlok kerek- és szögletes torta-leveleket, karlsbadi ostyát minden nagyságban, eszokoládét, vaniliát, vanilint, „Heyden-vaniliát” mandulát, szőlőt, aprószőlőt eitronátot. **Theavaj, caviár, sonka, braunschweigi felvágott.** Különféle sajtok, thea, rum, eognae, szilvorium, tör-köly, boroviecska, likör legnagyobb választékban. A legpontosabb és legszolidabb kiszolgálást biztosítva, vagyok kiváló tisztelettel **Galler Péter,** 167-50.11 **Nagybecskerek.**

Tüzifa minden hétfőn. **Tüzifa minden hétfőn.**

NOVÁK J. C. NAGYBECSKEREK

Motoros kerékpárok és automobilonok. Csakis elsőrangú gyártmányok.

„Waffenrad“, „Noricum“, stb.
elismert legkitünőbb kerékpárok.

Alkatrészek és felszerelések kerékpárok és motoros gépek számára.

Legjobb
kerékpárok.

Javitó-
műhely.

(341-214)

956/1905. szám

403-3.2

Pályázati hirdetmény.

Antalfalva községében rendszerezett 800 kor. évi fizetéssel javadalmazott II-od segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, és felhívom pályázni öhajtókat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám f. évi április hó 30-áig benyújtásuk.

Antalfalva, 1905. évi április hó 15-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Használt és gyárilag javított
cséplőgépek és lokomobilok

minden nagyságban kaphatók:

HEROLD FERENC NÉL

Nagybecskerek, Temesvári-ut 1615. szám.

395-50.4

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPORBÓL. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobozása a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenve teszi az iszákosság a szeszese italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető megcsók nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfi a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kereskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 58. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér levelezőlappal, 10 fillérre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 58),

62. Chancery Lane, London,
Anglia.

394-20.1

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hírneves valódi szepességi

**lenvászon
és damasztáru**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az,

mely ezen
védjeggyel
van ellátva.

HAZAI IPAR

305-10.6

Eladó méh családok.

Más irányú elfoglaltságom folytán
30 családból álló méhészetemet

teljes felszereléssel, családonként
**13 korona kedvezményes ár
mellett eladom.**

Jeck Ádám

méhész, Németelemér 142. házszám
(407-1.1)

1582/1905. szám.

404-3.2

Pályázati hirdetmény.

Oppova községben megüresedett segédjegyzői állásra, melynek javadalma évi 800 kor. fizetés, 200 kor. lakbér és 3 öl tűzifa, pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajtókat, hogy törvény szerint felszerelt kérvényeiket e hó 30-áig elulirothoz beadják.

Antalfalva, 1905. április hó 14-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Ingyen

kaphatja mindenki a mi

„Érdekes általános árjegyzékünket“

1500 képpel, mely mindenféle cikkek és érdekes újdonság bevásárlásánál nélkülözhetetlen. Elegendő levelező-lapon pontos cím megadása, melyre bérmentve küldjük az „Érdekes általános árjegyzékünket“.

Kertész Henrik, Wien, I, Fleischmarkt 18-245.

(119b-8.4)

Lipik

Szlavóniában elsőrendű fürdőhely.
Egyetlen jótartalmu alkalikus hő-
forrás (64° C.) a kontinensen.

A Ionjábólgyi vasút állomása (Dugosellon át.) Azonkívül Pakrac, Lipik déli vasút állomása — Kijáratok: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Elsőrangú hévízes fürdők, vizgyógyintézet, Bulling-féle inhalatorium, diabetikus konyha, katonaisztizti gyógyház. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étterem, nagy-szabasu park, fedett sétány, terzene, kitünő gyógyszállodák, villamos világítás. Földművelésügyi hatóság gyomor-, bél-, gége- és egyéb hurutoknál, kőszelvényél és csusz bajoknál, ischiásnál, csontbajoknál, hasüregbeli izomgörcsökönél, valamint minden mérgegy- és vérbetegségnél. A fürdőidény alatt 12 kiadó orvos rendel.

Lipik hévíze szétküldése közvetlenül a forrástól, továbbá Édeskútj L. cégtől Budapestben.

Lipik forrása közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál.

393-3.1

a fürdőigazgatóság.

Egy négy szobából és a szükséges mellék-
helyiségek-**haz** vagy esetleg
böl álló a nélkül is
folyó évi augusztus hó 1-étől

bérbeadandó.

Bővebbet

Keksz Henrik

butorkereskedésében

vagy Écskai-utca 23. szám alatt.

393-3.1

SCHICHT-SZAPPAN

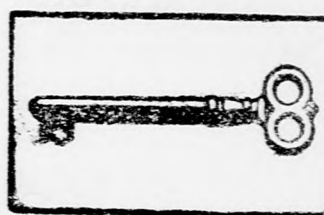
VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

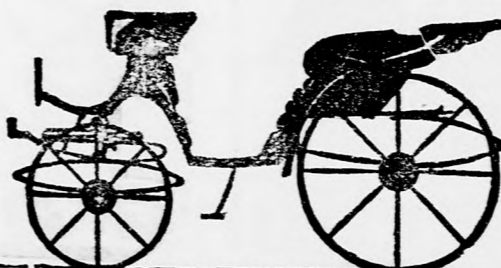
a legjobb, legkiadósabb és
azért a legolcsóbb szappan.
Minden kártékony vegyület-
től teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

3-21.12

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebűt) készítek a legújabb mód szerint, valamint javítok olesón és gyorsan, szint-
ugy jutányosan
eserélek be óeskát
= ujjak fejében, =

E szakmába vágó
kovács, bográr és
nyerges munkát
szintén elvállalok.

Versenyképesség!

AMEND FERENC kocsigyártó

NAGYBECSKEREK, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.